

KLOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:	
Egy évre	240 Lei.
Fél évre	120 Lei.
Egy negyed évre	60 Lei.
Egy óra	20 Lei.

Hirdetők árának szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csanaði Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand 1
(Jászai Köherceg-ut) 22. szám

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF.

Csütörtök, február 23.

Eljegyzés után.

(A szerb király ünneplése Bucarestben.)

BUCURESTI. Tegnap déli 12 órakor volt a királyi palota előtt a nagy katonai parádé Sándor szerb király tiszteletére. A Calea Victorian hatalmas tribün emeltek, amelyen a felséges királyi család nőtagjai, a miniszterek és a vendégek nézték a felvonulást. Ferdinánd király Öfelsége és Sándor szerb király, valamint Károly trónörökös Öfelsége lóháton várták az elvonuló katonákat. Ferdinánd király Öfelsége saját ezrede élén lovagolt el a szerb király előtt. Amikor pedig a kilencedik vadászrezd került sorra, akkor Sándor király vezette lóháton Ferdinánd király Öfelsége előtt az elvonuló csapatot. A díszszemlét óriási közönség nézte végig, a mely lelkesen ünneplte a királyokat, a királyi család tagjait és a jegyes párt. Sándor király a szemléről hazatérve gyönyörű briliáns gyűrűt ajándékozott menyasszonyának. (RTI.)

BUCURESTI. A Lupta munka társa meginterjúvolta Pásics szerb miniszterelnököt. Az idős államférit láthatólag nagyon meghatóta az a lelkes ováció, amelyben királyával együtt része volt.

— Az új házaspár egybekelése — mondotta — most meg fogja erősíteni ama köteleket, amelyek a két nép között mindig fennállottak, mert a két nép viszonya mindig békés volt. Érdekelnk annyira közösek voltak, hogy ember emlékezet óta nem viseltünk egymás ellen háborút. Ez az érdekösség ma még fokozottabb mértékben fennáll Jugoszlávia és Románia között és országunk örömmel és szeretettel várja új királynőjét. Ami a kisantantot illeti — folytatta a szerb miniszterelnök — azt a béke garantálására hoztuk létre. A szerb kormány politikájának fő elve a balkán-békének a legmesszebbmenő biztosítása és az, hogy a sokat szenvedett szerb nép a békés fejlődés útjára léphessen. (RTI.)

BUCURESTI. Szerdán délután Take Jonescu teát adott Sándor szerb király tiszteletére, amelyen résztvettek Marmaggi pápai nuncius, a diplomáciai testület és több előkelő személyiség. A teán a kormány tagjai nem voltak jelen. (RTI.)

BUCURESTI. Sándor szerb király ma fogadta a diplomáciai kar gratulációit. Az ünnepélyes fogadtatás a trónteremben volt, ahol jelen voltak Öfelségeik a király és királyné, a jegyespár, Neana hercegnő, Károly trónörökös Öfelségeik és valamennyi meghatalmazott miniszter, akik egymásután fejezték ki államaik nevében szerencsekívánataikat. (RTI.)

BUCURESTI. Az eljegyzésről

még a következő részleteket közlik: Christea Miron metropolita végezte az egyházi szertartást a szokásos formák szerint. „Isten szolgálója, Sándor király eljegyezte Isten szolgálóját, Mária hercegnőt.” Ezt a formulát háromszor ismételték a régi szlovén nyelven, ősi szerb szokás szerint. Ezután a metropolita bekötötte egy selyemkendővel a jegyesek szeméit, akik egymással kezet szorítottak. Majd ősi szerb szokás szerint a Szerbiából hozott lisztből készített ünnepi kalácsot vágta fel sóval és borral megszentelve s kérve, hogy Isten adjon jó termést Jugoszláviának és Romániának.

Majd a metropolita-primás szavakkal fejezte be a szertartást.

— Miként a só elválaszthatatlan a kenyértől, úgy ne élhessek ti sem egymás nélkül. (RTI.)

BUCURESTI. Tegnap este az udvari ebéden Ferdinánd király Öfelsége Sándor szerb királyra felköszöntőt mondott, akit fiának nevezett. Poharát a két ország és a két dinasztia boldogságára emelte. Sándor király válaszában elvette Romániát és a két ország közötti elválaszthatatlan kötelekre mutatott rá, amelyek a két nép felvirágzását fogják elősegíteni. Ezután koncert volt, amelyen 200 vendég vett részt. (RTI.)

Román—magyar közeledés.

(Miért volt Mocioni Antal Budapesten?)

BUCURESTI. Mocioni Antal, Ferdinánd király Öfelsége fővadászmestere, volt erdélyi miniszter, gróf Bethlen István magyar miniszterelnök sógora, néhány nappal ezelőtt Budapesten volt, ahonnan most érkezett vissza a fővárosba. Távolléte alatt kerültek nyilvánosságra azok a kombinációk, a melyek szerint Ferdinánd király Öfelsége legkisebb fiát, Miklós herceg Öfelségét, magyar királlyá fogják koronázni. Azóta több román lap foglalkozott az ügyvel és közülük némelyik már a koronázás idejét is tudni vélte. Mocioni fővadászmester utazása látszólag megerősítette a kombinációknak tulajdonított pozitívumot. Hazaérkezése után a legtöbb lapban cáfolat jelent meg, amelyben a Rador távirati iroda hivatalos helyéről szerzett értesülése alapján kategorikusan tagadja azt, hogy Mocioni utazása Miklós herceg Öfelsége személyével kapcsolatban felmerült kombinációkkal bármilyen összefüggésben lett volna. Mocioni budapesti utazásáról a következőket mondotta:

— Valótlanok azok a híresztelések, minthogyha azért utaztam volna Budapestre, hogy ott Miklós herceg Öfelsége magyar királlyá

való koronázásáról tárgyaljak, vagy hogy épenséggel előkészitem azt. Utazásom kizárólag magánjellegű volt és semmiféle politikai misszióval nem párosult. Rokonomat látogattam meg Budapesten, ahol már négy év óta nem voltam. Több házam van a magyar fővárosban és az utóbbi időben annyi mindenféle ingatlanra vonatkozó adórendeletet adtak ki, hogy Budapestre utazásom feltétlenül szükségessé vált. Természetesen a király Öfelsége ha bármilyen misszióval megbízna, azt kötelességem szerint végrehajtanám. Mint udvari méltóságot letöltő ember, politikával egyáltalán nem foglalkozom és egyik politikai pártnak sem vagyok tagja. Határozottan kijelentem, hogy az elterjedt hírek, mintha Bethlen járt volna itt Romániában, nélkülöznek minden alapot, mert Bethlen nem volt itt. Pesti tartózkodásom alatt a Kaszinóban és egyebütt több régi ismerőssel, politikusokkal találkoztam és a velük folytatott beszélgetésből úgy vettem ki, hogy a komoly és számottevő magyar államférfiak közeledést keresnek Romániához és pedig főképen gazdasági téren.

Elmarad a követelések igazolása.

(A pénzügyminisztérium rendelete.)

Az aradi pénzügyigazgatóság közhírré teszi a pénzügyminisztérium 224.552—1922. számú rendeletéből kifolyólag, hogy tekintettel arra, miszerint az adóvallomások benyújtását elhalasztották, az adótörvényeknek azon részét is felfüggesztették, amely kötelességévé tette a hatóságoknak, bíróságoknak, bankoknak és magánosoknak, hogy a fizetések alkalmával ellenőrizni és vizsgálni tartoznak, hogy az illető követelést bejelentették-e vagy sem. Mindezeknél fogva értesíti a bankokat, intézeteket és hatóságokat

a pénzügyigazgatóság, hogy ne követeljék a törvény által előírt igazolásokat, mert ez csupán az adóvallomások benyújtására szolgáló idő lejártá után követelhető.

— Olasz kölcsön Ausztriának.

Bécs. Az olasz kormány 70 millió lira kölcsönt ad Ausztriának. Az olasz és francia kormány elhatározta, hogy nem állítanak ellenőrzést a kölcsön hovatfordításának ellenőrzésére, mert ez csak a kölcsönt drágítaná. (RTI.)

Országos Reform-kör.

(Aradiak a vezetőségben.)

Clujon vasárnap este megalakult az Országos Reformkör, a mely a tudományos és művészi munka pártolását és művelését, valamint a szellemi és gazdasági élet fejlődését tűzte ki zászlajára. A kör minden párt, nemzet és osztály tagjai közül mindenkit felvessz soraiba, akik az emberiség békés és munkás haladásának őszinte hívei. Az új egyesülés párt politikával nem foglalkozik. Az Országos Reformkör céljainak elérésére előadásokat, vitákat, gyűléseket és szabadiskolákat rendez, folyóiratokat, könyveket ad ki, vitáinak eredményét közli az illetékes tényezőkkel, azonkívül kapcsolatot keres és tart fenn az ország összes hasonló célú alakulataival. A kör alapszabályait dr. Murányi Győző ismertette, amit a megjelentek módosítás nélkül elfogadtak. Azután a tiszttakar megválasztására került a sor. Elnökül Dózsa Endrét választották. Az al-elnökök sorában Zima Tibor aradi kereskedelmi kamarai főtitkár, az ellenőrök között pedig Zádor Imre városi gépiparigazgató is helyet foglalnak. A választmány sorában szintén több aradi nevet találunk, így dr. Szöllőssy Zsigmondét, Faragó Rezső bankigazgatót, Bolgár Lajos és dr. Falus Lajos kamarai titkárokat és Nagy Dániel íróét.

A szesztilalom.

(A főpolgármester rendelete.)

A választási törvény intézkedése szerint a választások idején életbe léptetendő a legszigorubb szesztilalom. Dr. Robu János főpolgármester ma a szesztilalomról a következő hivatalos hirdetményt adta ki:

A belügyminisztérium cluji államtitkárságának 1363—6093. számú rendeletéből kifolyólag közhírré teszem, hogy a képviselő és szenátor választásokkal kapcsolatban folyó évi március hó 5-től kezdődőleg és 10-ig bezárólag az összes korcsmák zárva tartandók és hogy szesz italok eladása, szétosztása, forgalomba hozatala vagy használatuk szigorúan tiltva van. Azon vendéglők, melyek étel kiszolgálással is foglalkoznak, nappali 12 órától 3 óráig és este 7 órától 10 óráig nyitva tarthatók, azonban ott csak ételek szolgálhatók ki és szeszitalom nélküli italok. A kávéházak egész napon keresztül nyitva tarthatók, de szesz italok kiszolgáltatása tilos. Jelen rendelkezés áthágói 1000—5000 leig terjedhető pénzbírsággal büntetendők és a kihágóktól italmérségi joguk is el fog vonatni. Arad, 1922. február 20. Dr. Robu, főpolgármester.

Magyar jelöltek.

(Szenátorjelölés Timisoarán.)

A Magyar Szövetség timisoarai tagozata tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy a niostani választásokon aktíven vesz részt. A mindjárt meg is állapodott a magyar szenátorjelölésben, amennyiben Magyar Pál kanonokot jelölte. Azon az általános közkezdvelésen kívül, melynek Magyar kanonok Timisoarán minden társadalmi körben örövend. predestinálja őt a jelölésre az a körülmény is, hogy a román nyelvet tökéletesen bírja úgy szóban, mint írásban. A jelölést a Magyar Szövetség nagyobb küldöttsége ajánlotta fel Magyar kanonoknak, aki készen nyilatkozott a Magyar Szövetség programjával a szenátori mandátumért fölvenni a küzdelmet. Programbeszédjét a közeli napokban megtartandó népgyűlésen fogja elmondani.

ZILAH. Tegnap délelőtt tartotta Szilágymegye magyarságának vezető férfiből alakult bizottság, Bély Kálmán gróf — a Magyar Szövetség megyei tagozatának vezetője — elnökelete alatt a jelölő gyűlést. Elnök előterjeszté, hogy a központi választmány határozott utasításokat nem adott a jelölésekre nézve, ezért a helyi bizottságra bizzák a jelölések megejtését. — Több felszólalás után megegyeztek a jelölésekben. Képviselőjelöltek: somlyói kerület Bethlen György gróf, tasnádi kerület Bély Kálmán gróf, zilahi kerület Péchy Imre v. szilági főispán. Szenátorjelöltek a somlyó-tasnádi kerületben Grandpierre Emil, a zilah-krasznai kerületben Bay Ferenc v. főszolgabíró, ördögkúti földbirtokos. Azokban a kerületekben, ahol jelöltet nem állít a bizottság, a magyarság egyelőre passzivitásban marad és mindenben a központi választmány utasításai szerint jár el.

Ismét összeomlott két aradi ház.

(Romokban heverő épület. — Riadalom a lakók között.)

Csak nemrég számolt be az Aradi Közlöny két aradi ház beomlásáról, amelyek a nagy hőtömeg súlya alatt roppantak össze. Dacára a rendőrség felhívásának igen sok épület tetejéről még nem takarították el a felgyülemlett hivat. Ennek tudható be, hogy ma délelőtt újabb két házbeomlást jelentettek be a városi mérnöki hivatalnak. Mind a két ház már megjelentős rozoga állapotban volt, amelyeket a háború kitörése óta nem renováltak. Az egyik a Strada Petru (Péter-utcában) levő ház, amelynek tetőzete omlott be ma hajnalban. A ház lakóit irtózatos récségés verte fel hajnali álmából. Amikor kimenekültek az udvarra, látták, hogy a hosszú épület teljes tetőzete beomlott. A tetőzet ráomlott a ház menyezetére, amely

szerencsére elég jó állapotban való és ennek köszönhető, hogy katasztrófális következménye nem lett a tetőzet beomlásának. Sokkal súlyosabb volt egy házbeomlása a Calea Saguna (Variassy Lajos-utca) 2. szám alatt. A ház összeomlása tegnap délután történt, amikor szintén nagy zaj figyelmeztette a lakókat a menekülésre. Eppen annyi idejük volt, hogy a dűledező házból kimeneküljenek, amikor a tetőzet rászakadt a menyezetre és az a nagy súly alatt összeroppant. A külsőben is rozoga épület ma romokban hever. Herling Gyula városi főmérnök intézkedett, nehogy a megrepesztett falak, amelyek még megmaradtak, szerencsétlenséget idézzenek elő.

Döntött

az alkotmányozó értekezlet.

(Magyar vezető politikuskok jelölése.)

BUDAPEST. A kormány ma délelőtt tíz órára hívta össze alkotmányozó értekezletet. Az ülést a kormányzó nyitotta meg, aki beszédében rámutatott az értekezlet céljaira és a tanácskozások fontosságára. Ezután megkezdődtek a tanácskozások. Az értekezlet tagjai túlnyomó többségben azon a véleményen vannak, hogy nem az országgyűlést, hanem csak a nemzetgyűlést kell összehívni ez ügyben. A kormánynak pedig a választójog szabályozására teljesen szabadkezet kell engedni, ami azt jelenti, hogy a Friedrich-féle rendelkezést bármikor hatálytalanná teheti, módosíthatja vagy kiegészítheti. A kormányzó a megjelenteknek megköszönte a közreműködésüket. A gyűlés kimondta, hogy a minisztertanács határoz arról, mikor fogják kiírni a választásokat és milyen alapon.

BUDAPEST. Az Aradi Közlöny budapesti tudósítója arról értesül, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök Hódmezővásárhelyen, Friedrich István Tapolcán és Győrött, gróf Andrássy Gyula Miskolcon, Beniczky Ödön Kapuvárott, Hornyánszky Gyula pedig Pécsen fogják jelöltséget vállalni.

BUDAPEST. Kállay Tibor pénzügyminiszter Kaposváron, Grätz Gusztáv pedig Szegeden fog fellépni, gróf Teleki Pál ellen. Hegyeshalmy Lajos kereskedelmi miniszter Budapesten elterjedt hírek szerint le fog mondani tárcájáról, mivel lekötötte magát a keresztény párt programjához.

Elhunyt festőművész.

A magyar képzőművészetnek gyászva van: id. Vastagh György festőművész 88 éves korában tegnap meghalt Budapesten. Vastagh György ifjúkorában végigküzdötte az 1848. évi magyar szabadságharcot és a temesvári veszített ütközet után Világosnál orosz fogságba került. Mikor kiszabadult a

hadifogságból, Budapesten telepedett le és kizárólag hivatásának élt. Főként arcképeket és egyházi festményeket alkotott és csakhamar országos hirre tett szert. — Hosszabb ideig tartózkodott Aradon, amikor az új Minorita templom hatalmas kompozíciójú oltárképét festette. Legkiválóbb alkotásai a budapesti belvárosi plebánia templom és az aicsuthi kápolna oltárfreskói. Fiai szintén neves művészek lettek. Közülük Vastagh Géza, a legkiválóbb állatfestő tünik ki, aki az újabb magyar festőművészetnek egyik legnagyobb reprezentánsa.

Mulatságok.

A Polgári Nőegylet táncestélye.

A Polgári Nőegylet tegnap második színházi estélye után a Fehér Kereszt nagytermében jól sikerült bankettet és bálát rendezett a közreműködő szereplők tiszteletére. A bankett, mely körülbelül éjjeli egy óra-
kor vette kezdetét, a legjobb hangulatban folyt le, utána pedig megkezdődött a tánc, mely egészen a reggeli órákig tartott. A zárkörű összejövetelen a következő hölgyek vettek részt: báró Bánhidny Anjáné, Kremmer Alajosné, Domány Jánosné, dr. Köpf Kálmáné, Martzi Béláné, dr. Werner Miklósné, Jakabffy Dezsőné, Knoblauch Anjáné, Szablóczky Jánosné, Marosi Miklósné, Müller Józsefné, gróf Pallavicini Alfrédné, gróf Uhritz A. Emilné, Juszt Jánosné, Pucher Zoltáné, Gutjahr Mihályné, Bosányi Kálmáné, Kabácó Anjáné, dr. Szalay Károlyné, Dörner Jánosné, Bánhidny Sándorné, Martzi Hajni, Marosi Dusi, Szablóczky Magda, Szalay Alice, Werner Mádé, Müller Ilonka, Pucher Magda, Pucher Nuszt, Sármezey Mária, Gutjahr Erzsébet, Müller Böske, Bosányi Ica.

— Az aradi mészáros és henjesiparosok szakosztálya február hó 28-án, este fél 9 órai kezdettel a „Fehér Kereszt” nagytermében szigorúan zárkörű táncestélyt rendez. Belépti díj személyenként 20 le, családtag (három személyre) 40 le.

Asszonyok tavaszi divatja

*

Manapság divatról irni igen nehéz feladat, mert alig születik meg néhány vonal, melyet újdonságszámba vehetnénk, már épp az ellentétje következik rá. De a vonalak és formák stílusgazdagsága is érthetővé válik a régi világ csak egy irányban ujtó és így a szó szoros értelmében formaruhákat alakító jámbor divatigyekvésével szemben. Mert ma a nők saját alakjuk vonalaival hozzák művészi harmóniába öltözékük formáját, redőzetét. Az izlésnek ezt a kifinomodását, az öltözködés művészetének a tradicionális uniformis divatia alól való emancipálását kalaplevéve kell üdvözölnünk.

A sokak által kifogásolt feketét a finom, hálékony természetek előnyére élénk, mosolygó tavaszi színek váltják fel. Kinek a természete pedig a túltengő formák iránt csöndes tapintatossággal sem viseltető világos színeket nem engedhetné meg, az tökéletesen vigasztalást találhat a modern füzőben, melyre a tavaszi divat kibontakozásánál a legfontosabb hivatás vár: a szépséget az egészséggel összeegyeztetni. Etre belle sans souffrir. Ez ideál megtestesülni látszik benne.

Az estélyi ruhákat az ujjak tökéletes hiánya jellemzi, de ennek fejében a ruhánélküli kar vonalával összhangban a válltól a kézfeig erő szalagok kigóznak alá miket könyök alatt, vagy csuklóban finomművű keskeny, zománczott nemesempánt rögzít. Szalag mellett csipke, íátvolcsokor vagy toll, prém, rojthóli manzsetta ként a kézre visszahulló dísz is elmaradhatatlan kelléke az elegáns öltözéknek. Azonban a divat legkedveltebb eleme az egész évszakban végig a szafag marad. A kiállított párisi összes divatmodellekben a legnagyobb sikereket a szalagokkal érték el. A színes selyem- és gyapju-trikó kabátok és bluzok könnyű prém- vagy toll szegélyezéssel a Rivierán még mindig hódítanak.

Érdekes divat született meg e kétfajta anyagu kötött kabáttal. Jelenleg mind a kettőt egyszerre hordják. Alul a melegtő gyapjukelméből és erre a lenge selyemkabátka, illetve bluz kerül. A párisiak ezt a viseletet „clocy et clocy” névvel jelölik. Díszítésképpen ezentul is a gyöngy folytatja káprázatos pályafutását. Azonban sok helyütt észlelhető már az utcai és estélyi ruhákon egyként látható közönséges pikkelyes vértékre emlékeztető harná-

ra, meg kékre edzett acél lemezek divatja. A finom, könnyű posztó még mindig olyan közkezdveltségnek örövend, aminőre nem emlékezünk. Szövetekben a lenge, vékony kelmék várják klasszikus formákba való átalakulásukat. Elmosódó halvány hálózat, apró kockás, meg keskeny csíkozás az, ami a kelmék mintázásáról elárulható.

A szövés a legeredeőbb önkényt mutatja. Igen érdekes és eredeti ötlet a festetlen gyapjuból készült szövet. Uralkodó szín az okkersárga. Tengerészkék és szürke az idén nagyvonalú kevés lesz látható. A serge, miként a multban most is használatos lesz. Sőt különböző vállfaiat, mint teljesen új divatalkotások fognak a közönségnek meglepetésül szolgálni. A párisi divatkelmecek csak úgy ontják a legváltozatosabb fajta szöveteket, melyeknek már neveit is megjegyezni külön tudományt igényel. Serge cotella, serge galonné, s. ferromerje, s. labyrinte, s. trefine et la jolie frangellaine, nem is említve a kosztümkelméket kiszorító: „kashathryco”, „draillaine kasha”, „kashamatté”, „djersaspé”, „cotellisc piquée” és a jó Isten a megmondhatója még micsoda veszedelmes pogány neveknek. Ez új anya-

gokból készült öltözetek leginkább klasszikusan redőzöttek, különböző magasságokban alkalmazott zsinórzással.

A könnyű kelméken: serge-en, crépe maroquin-en, crépe de chine-en az azsurozás hasonló rajzu a fehéremün levőhöz. A fantázia legujabb szülőttei e téren sem hiányoznak és: „serjajour”, „tchinajour” és „crépadajour”, néven hódítanak. És végül az öltözék koronájáról is tegyük egy némi indiszkrét kijelentést. A kalap készítésénél, ami legszembe-
szökőbb vonás, a szalagok minden megelőző alkalmazása. Hajlékony anyag ez, mely mindenféle alkotáshoz megfelel. Használata annál inkább gyakori, mert a szalagokból készült stilizált virágok jelenleg a legkedveltebbek, melyeknek a kalapokon való elhelyezése szél: lapos elrendezésben, de magas díszítésként is, a divat legbájosabb újdonságaiként fognak jelentkezni. A szalagok mind két oldala atlasz.

Ami pedig a kalapformát illeti, mindenképpen megnyugtatóra elárulhatjuk, hogy a legnagyobb szabadságnak örövendhet mindenki mert a legkisebb tokoktól a legnagyobb formákig minden divatban lesz. Az egyéni izlés itt teljesen függetlenül érvényesülhet.

Aradi kereskedők és a cseh korona emelkedése.

A cseh valutának a legutóbbi időkben jelentkezett nagymérvű ár folyam javulása nehéz helyzetet teremtett ama aradi kereskedők számára, akik még az alacsony csehszlovákia kurzus idején eszközöltek nagyobb mérvű rendeléseket csehszlovákiai gyárosoknál és exportőröknél. Helyzetüket súlyosbítja az, hogy a csehországi eladók, mintegy kartelbe tömörülve, elzárkoznak úgy a rendelkezések storniozása, mint a fizetési könnyebbségekre irányuló igények teljesítése elől. A csehországi vásárlásokban érdekelt aradi kereskedők elhatározták ennél fogva, hogy érdekeik megvédése céljából értekezletet tartanak s ezen megbeszélések állásfoglalásukat a változott helyzettel szemben. Az értekezlet vasárnap, e hó 26-án délelőtt 11 órakor lesz a Kereskedelmi és Ipar Kamara tanácstermében és arra a Kamara elnöksége a csehországi fizetőkészségekben érdekelt kereskedőket ezennel meghívja.

Képviselői díjak.

(Évi 80 ezer korona Magyarországon.)

BUDAPEST. Néhány héttel a nemzetgyűlés feloszlása előtt utasította a nemzetgyűlés a gazdasági bizottságot, hogy tanulmányozza a legközelebbi nemzetgyűlés tagjainak tiszteletdíj kérdését. A gazdasági bizottság a kérdés tanulmányozásakor figyelembe vette azt, hogy a környező országokban milyen a képviselők járadalmazása, azért az erre vonatkozó adatokat beszerezte. Eszerint: Ausztriában 1921. december havában a hős képviselők havi 130.000 osztrák koronát, a nőtlenek pedig öt ezer koronával kevesebbet, azaz 125.000 koronát kaptak. Ez az összeg az újonnan adott pótlékkal változik. Ausztriában az az elv, hogy a képviselők, vagy amint ott nevezik őket, a nemzeti tanács tagjai olyan illetményben részesüljenek, mint az udvari tanácsosok. Csehszlovákiában a képviselőknek havonta 5000 cseh koronát fizetnek. Jugoszláviában még a napidíjrendszer van divatban és a képviselők tekintet nélkül arra, hogy van-e ülés, vagy nincs, naponta 120 dinárt vesznek fel. A német birodalmi gyűlés tagjai az ujabban engedélyezett drágasági pótlékkal együtt havonként 3500 márkát élveznek. Ezenfelül a bizottságok tagjainak, amíg a bizottság ülésezik, napi 100 márkát a tiszteletdíjuk. A német alapszabály gondoskodott arról is, hogy a képviselőket a gyűlés szorgalmas látogatására kényszerítse és ezért távollét esetén a képviselők illetményeiből esetenként 100 márkát vonnak le. A magyar nemzetgyűlés tagjai eddig évi 30.000 korona tiszteletdíjat és évi 10 ezer korona pótdíjat kaptak. A gazdasági bizottság tanácskozásai során az a nézet alakult ki, hogy a jövő parlamenti tagjait körülbelül a miniszteri osztálytanácsosénak megfelelő jövedelemben kell részesíteni és ezért a bizottság véleménye szerint az a minimum, amely mellett a képviselő a legsúlyosabb anyagi gondoktól mentesítve lehet, évi hatvan ezer korona tiszteletdíj és húsz ezer korona lakásnény lehetne.

Csak az választható, aki a jegyzékben van

(Voitoianu belügyminiszter távirata a Magyar Szövetséghez.)

CLUJ. A Magyar Szövetség vezetősége a napokban távirati kérdéssel fordult a belügyminiszterhez, hogy a választói törvények értelmében választható-e az, aki a választói névjegyzékben nincs benne, de hitelesen tudja igazolni és bizonyítani választói jogosultságát. A távirati kérdésre Voitoianu belügyminiszter táviratban válaszolt a Magyar Szövetségnek. A táviratban a belügyminiszter határozottan kijelenti, hogy a kormány álláspontja értelmében képviselőjelölt csak az lehet, aki a választói névjegyzékben is szerepel

mint választópolgár. A belügyminiszter távirata értelmében nem választható meg képviselőnek, sem szenátornak az, aki a választói névjegyzékben nem szerepel mint választópolgár, akkor sem, ha választói jogosultságát teljes mértékben igazolni tudja. A magyar választói bizottságoknak tehát a jelöléseknél teljes mértékben meggyőződést kell szerezniük arról, hogy jelöltjük a választói névjegyzékben benne van-e, mert ha nincsen, a jelölést a törvényszékek nem fogadják el.

Aradi színésznő — Newyork kedvence.

(Montágh Iona sikerei Amerikában.)

Egy aradi fiatalnő, aki nemrég vándorolt ki Amerikába, levelet írt Aradon lakó szüleinek, amely igen érdekes képet fest a newyorki állapotokról. „Newyorkban, írja a fiatalnő, teljesen normálisak a viszonyok. Csaknem minden színházban magyar szerzők műveit játsszák. Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc, és Biró Lajos darabjai állandóan műsoron vannak. Newyorkban valóságos „Liliom“-ház van. Molnár Ferencnek ezt a nagysikerű darabját egyszerre négy színházban játsszák: magyarul, németül, angolul és zsidóul. Az összes newyorki lapok hasábjait írják Molnár Liliomról. Molnár Ferencet, mint a világ egyik legnagyobb színházi íróját emlegetik. Herczeg Ferenc „Kék rókiája“ (Silver fox) is állandóan műsoron van. Oda-haza el sem tudják képzelni, hogy milyen magas fokon áll a magyar színházirodalom. Itt elég ha a színházok magyar darabot jeleznek, már néhány nappal az előadás előtt nem lehet jegyet kapni. Általában tapasztalattól mondhatom, hogy a magyarokat ideát nagyon szeretik. Nincs az a hál, amelyikről a magyar csárdás hiányoznék.

— Itt van Montágh Iona, aki a Rátkay Márton társulatánál ját-

szik. Montágh Ionát, magyarbányai hegyesi Montágh Sándor volt aradi főbirtokos leányát sokan ismerik Aradon. Montágh Iona kedvelgetett kedvence a színházba járó közönségnek. Minden fellépésénél virágokkal s ajándékokkal halmozják el. Kürty Klára nemrég utazott el Newyorkból, ahol óriási sikereit voltak. A lapok ma is példaként emlegetik az itteni színésznőket. A hangverseny- és színházplakátok állandóan magyar művészeket hirdetnek. Vecsey Ferenc és Kerékjártó Duci hangversenyeztek nagy sikerrel. Pally Anna a budapesti Operaház prima ballerínája a Broadway színházban táncol egy este négy héten. Somló Rózsi, a Metropolitan operában arat nagy sikert. Az áruk, ha a valuta differenciákat vesszük figyelembe, nagyon magasak. Azonban a jövedelem arányban áll az árakkal. Egy munkás átlagos heti jövedelme 22—25 dollár. Egy hétig szerényen meg lehet élni 15 dollárból. Az amerikai munkások nem politizálnak. Csak egy elvük van, amint ők mondják, a pénzcsinálás. A bevándorlás korlátozása megszűntette a munkanélküliséget. Itt Amerikában nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy a legteljesebb béke uralkodik.

HIREK.

Maniu balesete.

(Eltörte a lábát.)

CLUJ. Maniu Gyulát, a román nemzeti párt vezetőjét súlyos baleset érte. Tegnap Désről Nagysomkutra akart menni, hogy a nemzeti párt által ott egybehívott népgyűlésen részt vegyen. A nagy hó miatt azonban alig az ut közepéig tudott eljutni és képtelen volt tovább haladni, miért is kénytelen volt visszatérni Désre. Az volt a szándéka, hogy akadályoztatásának körülményeit telefonon tudatja a nagysomkúti népgyűlés vezetőségével, azért Désen a postára ment. A posta sikos lépcsőjén azonban olyan szerencsétlenül esuszott el, hogy lábát törte. Maniut azonnal behozták a eluji klinikára, ahol lábát beköttették és orvosi kezelés alá vették. Az orvosok véleménye szerint felgyógyulása három-négy hetet vesz igénybe.

— A választási vezetők eskütétele. Az aradi választási bizottságok elnökei és tagjai ma délelőtt megjelentek dr. Beles Jenő alispánnál, a megyei központi választmány elnökénél és letették kezébe az esküt. A megyében is a napokban teszik le a választási bizottságok elnökei és tagjai a járási főszolgabírák kezébe az esküt.

— Apáthy súlyos beteg. Budapest. Apáthy István a világhírű magyar tudós, Erdély volt fő kormánybiztosa Szegeden súlyosan megbetegedett.

— Pénzügyi kérdések. Bucuresti. Tegnap este a miniszterelnökségen Bratianu Vintila tanácskozást folytatott több miniszterrel a pénzügyi kérdések ügyében.

— Eljegyzés. Klein Rózsikát Pancotáról eljegyezte Steiner Dezső. Minden külön értesítés helyett.

— Szász Zoltán kegyelmet kapott. Budapest. Az államellenes izgatással vádolt Szász Zoltán és társai ügyében a fő tárgyalást nem fogják megtartani, mert a Budapesti Újságírók Egyesülete kegyelmi kérvényt adott be ebben az ügyben, amelynek következtében a további eljárást elejtették.

— Oroszország nem kap kölcsönt. Berlin. Diplomáciai körök szerint a német— orosz tárgyalások meghiúsultak. Kredinszky kísérletei, hogy öt milliárd rubel kölcsönt kapjon, nem sikerültek. (RTI).

— A bécsi bombamerénylet. Budapest. A bécsi bombamerénylet ügyében a budapesti rendőrségnek az a véleménye, hogy a bombák a diósgyőri vasgyárból kerültek ki. Szemző Gyulát ma ez ügyben ismételtén kihallgatták.

— Megdrágul a Máv. Budapest. A Máv. igazgatósága elhatározta, hogy az áruszállítást 200 százalékkal, a személyszállítás viteldíját pedig 100 százalékkal fel fogják emelni.

Száz anyas kórház Aradon.

(Tüdőbetegek elhelyezése a járványkórházban.)

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a kerületi munkáspénztár ajánlatot tett a városnak tüdőbeteg kórház felállítására. A város vezetősége a rendelkezésére álló alapszabály alapján a pénztárral együtt tüdőszanatóriumot szándékozott létesíteni. Azonban ennek a tervnek keresztülvitele a szükséges épületek hiánya miatt hosszabb időt vesz igénybe. Ma délelőtt Aradra érkezett dr. Dragiciu timisoarai kerületi főorvos és tanácskozásként folytatott a város vezetőségével a tüdőbeteg kórház vagy a sanatórium felállítása érdekében. Mivel a tüdőbaj megbetegedések az utóbbi időben nagyon elszaporodtak Aradon, így a tüdőbeteg kórház felállítása sürgőssé vált. A város vezetősége elhatározta, hogy a járványkórház három épületét a munkáspénztár rendelkezésére bocsájtsa a tüdőbetegkórház felállítása céljából. A munkáspénztár néhány napon belül hozzá fog a kórház berendezéséhez, amelyben egyelőre 100 ágyat bocsátanak a betegek rendelkezésére.

LEGUJABB

Benes — Németországért.

LONDON. Benes cseh külügyminiszter a Daily News munkatársa előtt kijelentette, hogy Ausztria a közeljövőben a kizárólagos jog csatlakozni. Szerinte Magyarországgal hasonló meg egyezés nem fog létrejönni. Lengyelország szintén távol tartja magát, mivel érdekei inkább kelet felé kényszerítik. A lap az interviuhoz azt is hozzáfűzi, hogy Benes mindent elkövet azért, hogy Németországot is vegyék fel a népszövetségbe.

Borzalmas léghajókatasztrófia.

NORFOLK. A „Virginia Róma“ nevű kormányozható olasz léghajó tegnap a keleti partok közelében felrobbant. A szerencsétlenségnek 35 halottja van. A léghajón összesen ötvenen ültek. A katasztrófát az okozta, hogy a léghajó gondolója kigyulladt, amely azután leszakadt az égő ballonról.

— Jugoszláv-olasz konfliktus. Róma. Egy felfegyverzett jugoszláv hajó Lussingrandéban heves tüzeléssel több olasz halászbarkát támadott meg.

— Orvosi kinevezés. Dr. Olariu Corneliu az aradi gyermekkorház orvosát a cluj-i gyermekkórház első társvezetőjévé nevezték ki.

— Eltűnt férj. Szabó Rudolphe bejelentette az aradi államrendőrségnek, hogy férje, aki sohasem maradt távol a családjától, két nap óta eltűnt. A kétségbeesett asszony aztól fél, hogy férjét szerencsétlenség érte.

— Betörés. Csorban Gábor feljelentést tett a rendőrségnek, hogy lakásába betörték és onnan nagymennyiségű ruhaneműt vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Halálozás. Czákó Lajosné február hó 21-én délután 5 órakor 55 éves korában hosszú ideig tartó betegség után meghalt. Az elhunyt férjén, Czákó Lajos szegényházi gondnokán és gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése február hó 23-án délután fél 7 órakor lesz a Str. Mama de aur (Aranykéz-utca) 12. szám házában.

— Megalakul az erdélyi és bánáti export és importőrök egyesülete. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara közli az exportőrökkel és importőrökkel, hogy a cluj-i Kereskedelmi és Iparkamara támogatásával e hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Clujon (Unió-u. 3. I. em.) megalakul az erdélyi és bánáti export és importőrök egyesülete, amelynek az a célja, hogy El és bevitteli ügyekben az egyesület erejével és súlyával az összes hatóságokon a tagok érdekében eljárjon.

— Az aradi Törökös Sport-Egyesület folyó. hó 26-án délelőtt 10 órakor a város háza kistermében tartja rendezési közgyűlését, amelyre a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az Elnökség.

— Köszönetnyilvánítás. Az aradi Izz. Jótékony Társaság f. hó 14-én rendezett estélye egy erkölcsi tekintetben, mint anyagi szempontból fényes sikerrel aratott. Az egyesület vezetősége elengedhetetlen kötelességének ismeri halás köszönetével ezután is megemlékezni azoknak előzőkenységéről, akik a jelentős sikerhez bármiképpen is hozzájárultak. Halás köszönettel mondunk azoknak a hölgyeknek és uraknak, akik az estély művészi színvonalon állított programjában részt vettek a cukrászdában és a bálban közreműködött urhölgyeknek, a bálrendező férfi bizottságnak Lengyel László urnak az enterieur művészi rendezésért, Krausz Lipót urnak a tombola kezeléséért és rendezéséért, Domán Sándor urnak a szöveggyűjtés díjazás szolgálatáért, a Vilamosvilágítási Részvénytársaságnak az estélyhez szolgáltatott áram díjának tetemes mérséklése és világitási testek díjazás szolgálatáért, a sajtónak azért a készségéért, hogy az estély előkészítésére vonatkozó közléseknek b. lapjukban helyet volt szives adni a nagyközönségnek az estélyhez a tombola és buffet részére szolgáltatott természetben adományokért és a nagy áldozatkészségéért, amelyet a jótékony cél érdekében ez alkalommal is tanúsított. A szükölködők nevében, a kiknek nyomorban közreműködők és akiknek emberiszerező szive segítettek, megismételjük halálozó köszönetünket. Az Elnökség.

Balteanu Fag ügyvédi gyakorlata.

(Erendelték a kamarába való felvételét.)

Megírta annak idején az Aradi Közlöny, hogy Balteanu Fag táblabíró, akit a régi királyságból helyeztek az aradi törvényszékhez, bírói rangjáról lemondott, mert Aradon akart ügyvédi gyakorlatot folytatni. Akkor arra kérte az aradi ügyvédi kamarát, hogy vegye fel tagjai sorába. Az ügyvédi kamara azzal az indoklással, hogy mindaddig, amíg az ügyvédek képesítését egységesen nem rendezik a múlt év májusában Bucuresztiben tartott ügyvéd kongresszus határozatai szerint, régi királyságbeli ügyvédet a kamara tagjai sorába nem vesznek fel, a kérelmet elutasította. Balteanu is méltatlan kérelemmel fordult az aradi ügyvédi kamarához, amely kérését ezuttal sem teljesítette, hivatkozással a kamara álláspontjára. Balteanu Fag közben ügyvédi gyakorlatot folytatott, amiért

— Menekült a portugál elnök. Páris. A Havas-ügynökség Lissabonból arról értesül, hogy a portugál köztársaság elnöke a kormány tagjaival a csekezi erődbe menekült. Lissabon munkássága a forradalom támogatására kedden megkezdte az általános sztrájkot.

— Eltűnt malacok. Patkó Mátyás aradi lakos még 1919-ben hat malacot lopott. Az aradi büntető bíróság ma ítéltetett felette és az enyhítő körülmények figyelembevételével 100 lei pénzbüntetésre ítélte.

— Lopott kabát a szibvásáron. Lupu Jánosnál Brunner Béláné egy alkalommal meglátott egy gyermekkabátot, amelyben kislánya kedvtelésére ismert amit kevéssel azelőtt loptak el tőle. Brunnerné feljelentésére ma tárgyalta a kabátügyet az aradi büntető bíróság. A tárgyaláson Lupu beigazolta azt, hogy a kérdéses kabátot a szibpiacra vásárolta és nem volt tudomása annak származásáról. A bíróság felmentette, mert beigazolván látta, hogy Lupu nem tudott a kabát eredetéről.

— Meghalt az acéltröszt elnöke. Newyork. Schwab József, az amerikai acéltröszt ismert elnöke hetvenkét éves korában meghalt.

— Lakásfárgyalások. A lakásbérbeadóbizottság a február 28-án tartandó ülésén lakbérmegállapítási kérelmekkel fog foglalkozni. A 28-iki ülésen a következők lakbérmegállapítási kérelmét tárgyalja a bizottság: Bartlenszky József, Kutányi Ferenc, Szűcs F. Vilmos, Guliyás János, Treifert Lajos, Rácz György, Hofmann Antal, dr. Demján Aurél, Mladin Miklós, Schultz Jakab, Vollberg Sándor, Állami jószágigazgatóság. A lakásbérbeadó bizottság tegnap délután Orezeanu táblabíró elnöklété alatt ülést tartott, amelyen Zappe F. Bélának a Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 33-34. szám alatt üzlethelyiséget, Pucher Zoltánnak a Strada Vicentiu Babes (Kiss Ernő utca) 6. szám alatt egy 2 szobás butorozott lakást, Eberlein Károlynénak a Strada S. Brancovici (Lázár Vilmos utca) 3. szám alatt üzlethelyiséget, a könyvkötők termelő szövetkezetének a Bulevardul Carol (Erzsébet körút) 2. szám alatt műhelyt, Pimér Józsefnek a Piata Pestelui (Hal tér) 3. szám alatt üzlethelyiséget utalt ki. A tegnapi ülésen több bérmegállapítási kérelem tárgyalását elhalasztották.

feljelentést tettek ellene zugírászat miatt. Balteanu megfellebbezte, az aradi ügyvédi kamara elutasító határozatát a régi kuriai fegyelmi tanácsnak megfelelő fórumához. A fegyelmi tanács helyt adott. Balteanu fellebbezésének és ez év február 9-én kelt 28-922. számú határozatával utasította az aradi ügyvédi kamarát, hogy vegye fel tagjai sorába Balteanút. A határozat indoklásában kimondja, hogy Balteanu felmutatta a szabályszerű felvételi igazolványát, amellyel igazolta, hogy az ilfovi ügyvédi kamarának tagja. Az indoklás még hivatkozik a Monitorul Oficial 39. számában megjelent törvényre, mely kötelezővé teszi a régi királyságbeli ügyvédi kamarák tagjainak az erdélyi ügyvédi kamarák tagjai sorába való felvételét is, ha kamarai tagságukat kellőképpen igazolják.

— A kicsaj gyűrű. Leckó Teréz 1920-ban egy Vilin Etel nevű leány nyal együtt fektűt a vármegyei kórházban. A két leány csakhamar összebarátkozott és Leckó Teréz egy napon megkérte társnőjét, hogy aranygyűrűjét vegye magához őrizetbe. Ez meg is történt. Néhány nappal azután Vilin Etel meglátogatta a kórházban Argyelan József nevű 20 éves barátját, aki mikor meglátta a gyűrűt rábirta kedvesét, hogy az idegen ékszert néhány napra kölcsönözze neki. Mikor Vilin Etel erre nagy nehezen ráállott, megígérte, hogy legkésőbb egy hét alatt visszafogja adni. A hetek azonban multak, az udvarló nem került elő, s vele együtt a gyűrűnek is nyoma veszett. Argyelan ugyanis, aki akkor, úgy látszik, pénzzavarban lehetett, eladta a kikölcsönzött ékszert. Ügyét ma tárgyalta a büntető bíróság, amely a megítévedt szerelme 100 lei pénzbüntetéssel sújtotta.

— A falu családja. Asian Gerasim, aki Risculcan több családot követett el, s ezáltal több ojtani gazdálkodót megkárosított, a kerületi csendőrség ma beszállította az aradi ügyészség fogházába.

— Új betegség? A bucuresi „Universum” jelenti, hogy a madragi vasgyárban 400, a tomesy üvegyárban 80 és a margina üzemekben is több munkás ugyanazon szimptomák mellett betegek lettek. Az orvosok még eddig nem tudták megállapítani, micsoda új betegségről van szó.

— Egy volt képviselő sikasztása. Bucuressti. Egy volt képviselő a központi érlemezési hivatal elnöke vel együtt igen érzékenyen megkárosított néhány bukovinai fogyasztási szövetkezetet. Ugyanis a szövetkezetek számára kiutalt nagymennyiségű árut, főleg cukrot, eladták és a befolyt 60 ezer lejt egymás között felosztották. Az Unirea egyesület elnökét Dumitrescut és a központi érlemezési hivatal igazgatóját letartóztatták. A volt képviselő letartóztatását minden órában várják.

— Bresztovszky Ernő meghalt. Bécs. Bresztovszky Ernő, az ismert magyar szocialista újságíró meghalt. Bresztovszky költeményeket is írt és sok hangulatos verse jelent meg. A kommunizmus bukása után Bécsbe emigrált s azóta állandóan ott élt.

— Vilna elszakadt Oroszországtól. Varsó. A vilnai parlament hétfői ülésén 96 szavazattal kimondta, hogy megszakítanak minden összeköttetést Orosz országgal és proklamálják a lengyel köztársasághoz való csatlakozást. A határozatban az az érdekes, hogy egyetlen képviselő nem szavazott ellene csupán hatan tartották távol magukat a szavazástól.

— Zsidó származású pápa. Az új pápaválasztással kapcsolatban a római liberális lapok arról számolnak be, hogy a pápai trónon már egy kikeresztelkedett Levi nevű zsidó is állt. Atyja a római zsidó temetőben volt eltemetve. Öccse a pápai hercegi rangot nyerte el és őse lett a Vedrolini családnak, amelynek egyik leánya egy Habsburg-főherceghez ment nőül.

— Megfagytak az országutak. Az ineni (borosjenői) csendőrkirendeltség az u. n. Isvánháznál egy 50-60 év körüli cigányasszonyt talált megfagyva. Az öregasszony hullájától nem messze később egy körülbelül 10 éves fiúgyermek megfagyott holtestére bukkantak a csendőrök. Az aradi kir. ügyészség mindkét hullát eltemetésére megadta az engedélyt.

Letartóztatott vezérigazgató.

(Tizmillióval megkárosította az éhező Ausztriát.)

Röser János gyertyamosi sváb parasztagazda előbb politikai babérokvágyott és sikerült is valamelyes szerephez jutni a bánáti sváb politikában. Ámde csakhamar a közgazdasági életre adta magát és Budapesten az Agrícola mezőgazdasági szövetkezet egyik alapítója lett. Mivel azonban a Bánát nagyobb felét Romániához csatolták, az Agricolával kötött Timisoarára, ahol a szövetkezet vezérigazgatója volt. Még Budapesten 1918-ban állat- és húszállattási szerződést kötött Ausztriával és az osztrák pénzügyminisztérium garanciájával kapott is erre a szállításra tíz millió korona előleget. Telt-múlt az idő, ámde Röser semmit sem szállított az éhező Ausztriának és az előleget sem fizette vissza. Az osztrák pénzügyminisztérium most megúnván a hosszas hasztalan várakozást följelentette Rösért, akit a bécsi rendőrség most Bécsben le is tartóztatta. Villáját melyet nemrég Mödlingben vásárolt, az osztrák pénzügyminisztérium most biztosítékul lefoglaltatta.

LEGUJABB.

Az indiai lázadás.

LONDON. Az indus nagygyűlés február 24-én fog összegyűlni Bombayban, hogy határozzon az angolokkal szemben követendő magatartás kérdésében. A Times jelentése szerint a lázadás folyton terjed.

Bécsben a kisantant.

GRÁZ. A Tagespost jelenti Belgrádból bucuressti jelentések alapján, hogy Románia és Jugoszlávia államférfiai között megegyezés jött volna létre, amely Lengyelországnak és Görögországnak a kisantantba való felvételét célozza. Az osztrák sajtó hangsúlyozza, hogy a kisantant genuai szereplése a nagyhatalmaknak nem kevés meglepetéssel fog szolgálni.

Az Aradi Törekvés Sport-Egyesület bálja f. hó 25-én, szombaton

a „FEHÉR KERESZT” nagytermében. 11624

Irodalom és művészet.

Fedák sikere Amerikában.

Megirtuk, hogy Fedák Sári a budapesti közönség kedvenc primadonnája három héttel ezelőtti hosszabb vendégszereplési turnéra kiutazott Amerikába. Egy newyorki hívat nyomán arról értesülünk, hogy a művész nő szerencsésen megérkezett az Újvilágba és a „János vitéz” és „Bob herceg” címszerepeivel Newyorkban és a nagyobb magyar lakta városokban már is óriási sikereket aratott. Fedák Sári, mielőtt eredeti terve szerint Ráfkai Márton newyorki színházában kötné le magát, egyelőre még folytatja körutját az Egyesült Államokban, hogy legjobb szerepeiben mutakozzék be az Óvilágtól régen elszakadt magyaroknak. Kúry Klára, aki szintén hosszabb ideig tartózkodott legutóbb Amerikában, most haza készül és vasárnap vett búcsút a newyorki magyaroktól a Central Opera Houseban. A búcsúfeladás alkalmával a művész barátai és tisztelői lelkes óvációban részesültek.

A színházi iroda hírei. Csütörtökön Molnár Ferenc három egyfelvonásos, a Színház kerületi bérletben előadásra. — Gyerekasszony. Vasárnap este érdekes népszínművet mutat be az aradi színház. Ifj. Bokor József az 1900-as évek jónévi szerzőjének kiváló énekes darabja, a Gyerekasszony. A címszerepét Horváth Mici látsza, partnere László Andor lesz, kiknek ez az első népszínmű szereplésük. A többi főszerepek Sipos Darvas, Kallós, Selmeczy és Faludy kezében vannak. — Szombaton délután Aladár nem számár. Komor Gyula gyermekoperettje kerül színre. — Vasárnap délután Bucukeringő, Horváth Mici és László Andor fellépéssel.

A Modern Kabaré igazgatósága a kabaré művészi színvonalának emelése céljából leszerződött Sipos Darvas Ernőné urhölgyet, a kiváló zongoraművésznőt, aki a mai naptól kezdve a kabaré zenéi irányítását látja el. A mai premieren színpadon Földes Imrénének a „Láthatatlan ember” című mulatságos bohózatja. A főszerepeket Keleti Mancsi, Lantos Ferenc és Mezey Lajos játsszák. A „Vékony deszkakerítés” című bohózat közkiadására még három napig műsoron marad. Parquetánc reggelig a 7 éves Papp Magda vezetésével.

Gonzales feje (Premier az Apollóban.) Ismét nagyszíni film premierjét tartotta tegnap az Apolló a közönség meleg érdeklődése mellett. A véres emlékü délamériai polgárháború történetének fák lapjai elevenedtek meg az Apolló filmdrámájában. A lenyűgözően érdekes filmet pazar, nagyszabású kiállításban kapjuk. Csütörtökön mutatja be még az Apolló a grandiózus filmet.

Kapunyitás az Urániában. Pénteken nyílnak meg az Uránia kapui a mindjárt az első napon szenzációs filmben gyönyörködhetik a közönség. Magyar filmgyár kiállításában, elsőrendű magyar színészek megjátszásában — mexikói drámát kapunk. „A száműzött” izig-végig a mexikói cowboyok különös életét festi há realizmussal megérező drámai összecsapásával. Ha nem árulnánk el a film magyar eredetét, a

közönség bizonyára abban a hitben lenne, hogy eredeti mexikói fölvetéseket csodálhat, annyira élethű ennek a nagy szerű filmnek a legjelentékesebb részlete is. A főszerepekben a szép Matyasovszky Ilonát és a pompás Várkonyi Mihályt látjuk.

azokat, amelyekre szabályszerű engedélyt adtak ki, a vámnak aranyban való lefizetése után be kell engedni. Az engedély nélkül érkezett áruk a törvény értelmében visszatartandók a vámnál. A személyes használatra rendelt árukat minden egyes esetben meg kell vizsgálni, hogy egyszerű vagy luxus-vám lefizetése mellett engedhető-e be? Azon árukat, amelyek az engedélyezett kvóta alapján a szövetséges államokból jönnek be az országba, a behozatalra vonatkozó új rendelkezések alá esnek. Azok az áruk, amelyekre kivételi engedélyt adtak ki, az export jelenlegi rendelkezései szerint mehetnek ki az országból. A fa- és petroleum kivétel újabb intézkedésig a mostani módokat szerint lebonvilitandó lesz.

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
felel

NYILTÉR. Felhívás!

Miután Strada Dorobantilor (Urbán I. utca) 41. számú sajtó házunkban levő Messer-féle üzletet átvenni szándékozunk, felhívjuk esetleges hitelezőit, hogy igényeiket 8 napon belül jelentsék be. Később jelentkezők nem vétotnak figyelembe.

Arad, 1922. február 22.

Georgiu Popoviciu
Strada Doamna Purgly 97.
11629

Czakó Lajos Aradváros szegényházi gondnok a maga, illetve gyermekei György és Mihályt az alólítottak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik a felejtethető jó hitves, hőn szeretett édes anyja, anyós, nagymama, sógornő, nagynéni, rokon és jóbarátok

Czakó Lajosné

szül. Sütő Mária

folyó évi február hó 21-én d. u. 6 órakor, életének 55-ik boldog házasságának 37-ik évében, hosszas szenvedés után a Mindenható rendelkezésének képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai folyó hó 23-án, délután 1/4 órakor fogtak a Str. Mária de aur (Aranykő-utca) 19. sz. gyászszobából a római kath. anasztentogház szertartásai szerint történt beszentelés után a helybeli felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Pihenése csendes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1922. február hó 21-én.

Czakó Györgyné szül. Jankovits Aranka, meny. Czakó Margit, Ifj. Czakó György, unokái: Földi István és neje szül. Czakó Teréz, özv. Babócs Ferencné szül. Czakó Rozália, özv. Tóth Jánosné szül. Czakó Ilka, sógora, illetve sógornői és a többi nagyszámú rokonság és ismerősök nevében is. 11951

Varga Imre utódai, „Szent Margit” első temetőkerületi intézete. Arad, Boulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 18.

Szőlőpótláshoz alkalmas
dusgyökér 11524

Szöllőoltvány

amíg a készlet tart, kapható:

Winkler József oltványtermelőnél.
ARAD, Str. Consistorialul (Baththyány-u.) 11.

Nagyban gyártunk olasz módra készült mindenféle

seprűket

a legszebb kivitelben. Megmin-tázott legolcsóbb árajánlatot kerünk

cirokszalmáról

Első Lugosi Seprő- és Kéfeipar betéti társaság

Gyári iroda: **Str. Minervei (Ilona-utca) 2. szám. 706**

Megvételre

kerestetik 4-6 szobás belvárosi modern magánház lehetőleg istállósval „Direktor” című ajánlatokat **WALLINGER** árdejtője továbbit. 11629

Vizimalom eladó!

Vasúállomás közvetlen szomszédságában országot mentén, mely áll: 55 lóerős turbina 2 darab 21-es A-henger-szék, 3 pár 48 colos franciák 4 selyemcylinder 2 drótszita, előszifa rostaszerkezetű 2 drb. ricórral 1 darab Auréka-gép. Egy darab 30 lóerős Oberuschel-féle benzínmotor olajmalom, Mayerszky féle hidraulikus préssel felszerelt olajmalom-berendezés. 4 személyzetű lakás egy mint 3 szobás 1 két szobás és 4 darab 1-1 szobás. 4 darab 30 öles kukorica-göré, sertés hizlalda 800 sertésre. A malom 12 kat. hold területen fekszik akácossal körülvéve Bőveber **WALLINGER-IRODÁBAN** (Földes-pajka kapujával szemben.) 11628

Pincemesteri,

borkezelésben teljesen megbízható ki a román nyelvben pálinka kezelésben, sörfejlésben is járatos keres **ÖZV. GRIMM A. JÓZSEFNÉ** cég Orsova Részletes ajánlatok, bemutatkozás Orsován vagy **STEINER** műépítésznel Aradon. 640

228/1922. ügyszám.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Dr. Weisz Károly ügyvéd helyett Dr. Sugár Ferenc budapesti IV., Kigyó-tér 1., ügyvéd megkeresésére ügyfelének érdekében az átvételt megtagadó vevő kárára, veszélyére és költiségre nyilvános árverésben a legtöbbet ígérőnek (97) Kilenvenhét vég Diana és Venus jelzései „Hosenzug”-ot 1922. évi február hó (24) huszonegyedik napján délután három órakor Strada Alexandri 2. alatt levő irodában eladók.

A kikiáltási ár (300,000) Háromszáz-ezer lei; a bánatpénz (30,000) Harmincezer lei; árverési szándékozók tartoznak a bánatpénzt az árverés megkezdése előtt közpénzben letenni; az ár a legtöbbet ígérőnek lesz eladva, esetleg a kikiáltási áron alól is; a vevő a bánatpénzen felül vételárat nyomban készpénzben kifizetni és az árnt azonnal átvenni tartozik; a vevőt terhelik a vámmilletékek a vételi illeték és a forgalmi adó. Az ár az aradi vámbívtalban fekszik mint a alólított közjegyzőnél van, ahol az a hivatalos órák alatt megtekinthető. Arad, 1922. évi február hó 22. napján

Dr. Silviu Pasoutiu
notar public.

Csunya nők szépak, szép nők szebbak
lesznek a **HAJÓS-féle**
DORÉ-CRÉME
Eszenciája után 10176
Hajfestő „Melogen”
államert legjobb gyártmányú fekete és barna színekben. Ár 38 K. 2000 csomag kaphatók
Hajós gyógytárban
Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

Favorit pezsgő kapható mindenütt.

Vezérképviselő Románia területén **Bergenthal Zsigmond**
ügynökség Arad, Strada Metianu (Forray-utca) 2a. Telefon 8-35.

Jön a „VESTA“ mely égen és földön a legfényesebben ragyog

Apró hirdetések.

Levelezés.

MIMOZÁNAK levele van a kiadóban, kérem sürgősen átvenni. 714

„ANONYMA“ jellegre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 716

Alkalmazás.

EGY ügyes fodrásznő azonnal felvételt kér Strada Consistorului (Batthyány-utca) 23. 100

KONTORISTIN deutsch-rumänisch Schreibmaschine sucht Stelle. Offerter erbeten unter „Fleissig“ an d. Expedition d. Blattes. 704

HÁZIKISASSZONYNAK, vagy Komornának ajánljuk vidékre intelligens leány „Házikisasszony“ című leveleket Wallinger hirdetője továbbít. 11628

CSOMAGOLÓLEANYOK felvételnek Strada Moisa Nicoara (Petőfi-utca) 10. raktár 11628

PERFECT manküröző kisasszony házakhoz ajánljuk. Cím Wallinger hirdetőjében 11628

FEHÉRNEMŰT és ruhavarrást olcsón vállalkoz Str. Budai Deleanu (Csokonai-utca) 10. (Berhien-u. bejáró) 694

Lakás.

BUTOROZOTT szobát keres belvárosban különbejárattal esetleg teljes ellátással intelligens fiatalember. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11627

URIASSZONY leányával vidékről keres butorozott szobát teljes ellátással főtéren közelében. Címeket a kiadóhivatal továbbítja. 11717

Vétel és eladás.

AGYNEMŰ új lepedők hálókabátok ingek külön-külön is eladók. Str. Vasile Stroeescu (Teleky-utca) 24. I. emelet, ajtó 8 705

REZÁGYAT konyhakredencet veszek. Címet kérem a kiadóba. 710

KOMPLETT fekete füstölt tölgyből való uriszoba két faúttal, divánnyal eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 11628

KONCZERT Beregszászi zongora eladó. Cím a kiadóban. 718

ELADÓ ebédülő sifonok, székek könyv szekrény iratszekrény és több külön-álló szép butordarab Piața Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 6. sz. Str. Mocioni (Orczy-utca) sark. 715

MINDENKINÉL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákat perzsa, szmirna argamant-szőnyegeket török kendőket, antik és modern butorokért, zongorákért modern és antik dísz tárgyakért, japán vázákért régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbecsű relikviáért. Szépművészeti Salon Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11911

PIANINOT, zongorát gyöngyöket brilliansokat magas áron veszek. Levelet „Pianino“ jellegre a kiadóhivatalba kérek. 12021

HASZNALT REZET bármily alakban legmagasabb áron vesz Vuchetich gépműhelye Piața Stefan Cel Mare (Béla-tér) 1. az üzletvezetőséggel szemben. 674

AJANDEKTÁRGYAK legolcsóbb beszerzési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliza-palota.) Antik és modern porcellánok butorok, szobrok, figurák, vázák, festmények, metszetek, perzsa szőnyeg, ezüstművek vétele, eladása, cseréje és bizományba vétele a legelőnyösebb feltételek mellett. 11691

GYÖNYÖRŰ BŰR ÉS SZALON GARNITURA olcsón eladó a Szépművészeti Szalonban Ortutay-palota. 12111

ÜZLETI KÖNYVEK prima másoló könyvek olcsón kaphatók Knieszer papírkereskedőnél Strada Tudor Vladimirescu (Dobó-utca.) 657

KAPHATÓ hatósági bódében Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) füstölt hús kilogrammonként 16 lei savanyukáposzta kgr-ként 3 lei Madárnál. 681

Üzletek.

VIDÉKEN egyedül álló kocsmá üzlettel eladó Cím a kiadóban. 700

Ellátás.

NÉGY FIATAL ember üzletés ebédet kaphat uri háznál. Cím a kiadóhivatalban. 708

EGY házaspár teljes ellátást kaphat urháznál. Cím a kiadóhivatalban. 707

IDŐSEBB urnő teljes ellátást kaphat urháznál. Cím a kiadóhivatalban. 709

KITÜNŐ HÁZIKOSZT uriaszonymnál Str. General Grigorescu (Tabajdy Károly-utca) 1. földszint jobbra kapható. Kihordásra is. 719

Oktatás.

INSTRUKTORNAK ajánlom alsóbb osztályú gimnáziumi növendékekhez. Cím Szállási Aladár Str. Pescarilor (Thököly Imre-utca) 4. sz. 717

Különbéle.

EZERJÓFŰ gyomorellixir, páratlan hatású szer gyomor és bél bántalmak elvágatlanság hányinger, felhívottság emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy-szertár Aradon. 10831

ELVESZETT Str. Sft. Georgehe (Dezső-utca) Str. Crisan (Karolina-utca) vezető uton egy dublé órákarcsatból két láncszem Becsületes megtaláló kéretik juttassa el Str. Sft. Georgehe (Dezső-utca) 5c) 711

FRANK JOZSEF

aranyműves és ékszerész
ARAD,

Str. Moisa Nicoara (Petőfi-u.) 1.

Magánosoknak, ékszerészeknek legfinomabb brilliáns és arany ékszerek átalakítását vállalja. Mintaszerinti megrendeléseket, ékszermunkákat pontosan és szakértelemmel végez. 588

Veszek BRILLIANS köveket,
arany és ezüst

árakat magas áron. 12017

KUN, ékszerész.

„VICTORIA“ Takarékos- és Hitelintézet R. T. Arad

Részvényalírási felhívás.

Hogy az alírt részvények árát annak 1922. január hó 1-től a befizetés napjáig számított 6% kamataival együtt folyó évi március hó 15-ig teljesen befizetik, az 1922. évi osztalékban részesülnek.

6. A befizetett részletek után a részvényeseknek 6% kamattal térítik meg a hátralékos befizetések után 8% késedelmi kamattal fizetendő.

7. Azon részvényesekkel szemben, akik a jegyzett részvények részleteit június hó 1-ig nem fizetik be, az alapszabályok 10. §-ának rendelkezései fognak alkalmaztatni.

8. Az aláírt részvényekről ideiglenes elismervények adatnak ki, amelyek Lei 500— névértékű részvényekkel foglalkoznak kicserélhetni.

Kérjük tehát a T. részvényeseket, hogy a régi részvények alapján aláírt részvények számát egészítsék ki az esetleg megmaradó részvényekből való előjegyzés által olyképp, hogy 5-él osztályozható legyen, mivel az összes részvények Lei 500.— névértékű részvényekre fognak kicseréltetni. Ezen műveletet az Igazgatóság saját belátása szerinti időben fogja végrehajtani.

Amennyiben valamelyik részvényes nem veszi igénybe ezen kedvezményt, vagy pedig a kiegészítés nem hajtható végre a töredék-részvényekről „Részvény-utalványok“ adatnak ki.

9. A részvények jegyzése az alant megjelölt aláírási helyeken történik, ahol is a régi részvényekre az elővételi jog gyakorlása feljegyztetik.

10. Jegyzési helyek a központon és fiókintézetünkön kívül:

a) az összes román bankok, amelyek a „Solidaritatea“ tagjai;

b) a „Banca Romaneasca“, a „Banca Marmorosch Blanc & Co.“, a „Banca Comerciala Romana“ és a „Banca Chrissoveloni“ — Bucurestben.

11. Az új részvényesek 1922. január 1-én lépnek alapszabályszerinti jogukba.

Arad 1922. február hó 19-én.

Az Igazgatóság.

Levegő részvényekre előjegyzés... fogadjainak, azonban az Igazgatóságnak jogában van azokat saját belátása szerint szétosztani.

4. A Lei 150.— illetve Lei 220.— kibocsátási árból Lei 100.— az alapítókéhez, míg a fennmaradó összeg a kibocsátási költségek levonása után a tartalékalapokhoz csatolják.

5. Az elővételi jog alapján aláírt részvények ára két részletben fizetendő és pedig:

a) az elővételi jog gyakorlásakor részvényenként 100.— Lei, míg a maradék

b) 50.— Lei június hó 1-ig.

Az elővételi jog alapján is nem jegyzett részvények ára pedig a következő részletekben fizetendő:

a) az aláíráskor Lei 100.— míg a fennmaradó

b) Lei 120.— június hó 1-ig.

Azon részvényesek, akik a jegy-

702

Eladók:

Micelasa nou (Ujmiklakán) P5-utca 10. és Mosóty-telepen Lehel-utca 12., Str. Lupui (Farkas-u.) 8. sz. nagy-11628 telkes házak elfoglalható lakással.

Bővebbet: WALLINGER IRODABAN.

Főmolnár kerestetik

egy két waggon órlester

malomba,

aki a malom fizembehelyezéséhez és vezetéséhez ért **TECUCI** megyébe. 713

Bizonyítványokat és a fizetési feltételeket magába foglaló ajánlat a következő címre küldendő:

Administraților H. D. Economos București,

Calea Victoriei No 155.

Tizedes mérleg

1—100 kilóig, 11628

decimal-mérleg

500 kilóig, súlyokkal megvételre keresztetik. Cím: Wallinger hirdetőjében.

No. G. 8985—4—1921

PUBLICATIE DE LICITATIUNE.

Subsemnatul executor aduce la cunoștință ca conform deciziei No G. 8985—4. al Judecatoriei de ocol Arad în favoarea firmei Transalpina societate comerciala din Wiens lepr. dr Carol Messer avocat Arad c/a. Maurilia Veisz pentru suma de 816.100 Lei capital și acces. se vor vinde miscatoarele și anume mai multe lazi de feresitate de gatter, pile și diferite articole tehnice cuprinse și prețuite Lei 296.944 la Arad Bul. Reg. Ferdinand No 14. și conținutiv în Str. Bucur No 3. d. m. la oarele 2 în ziua de 1. Martisor 1922 Arad. la 15. Februarie. 1922. 712

Adalbert Najmányi, executor jud. reșec.

Spanyol nátha ellen a leghatásosabb **MARTY-COGNAC.** óv- és gyógyszer az orvosilag javasolt